

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: فلسفه و منطق
تاریخ امتحان: ۱۳۸۵ / ۳ / ۱۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره								
سؤالات منطق										
۱	کدام تصور بدیهی و کدام تصدیق غیر بدیهی است ؟ الف) آب - یخ سرد است . ب) دایره - دو مقدار مساوی با مقدار سوم ، خود مساویند . ج) وجود - علم خداوند بر همه چیز احاطه دارد . د) گرمای خورشید - غسل شیرین است .	۰/۵								
۲	تمام آثار منطقی ذیل ، موافق با مولف خود می باشد ، به جزء گزینه ی ..... الف) تهذیب المنطق از تفتازانی ب) شرح مطالع از قطب الدین رازی ج) التفتیح از ملاصدرا د) شرح شمسیه از حاج ملاهادی سبزواری	۰/۲۵								
۳	با توجه به موضوع علم منطق ارتباط آن را با سایر علوم بنویسید .	۰/۵								
۴	انواع دلالت بر معنی را در مورد کلماتی که زیر آنها خط کشیده است مشخص کنید . الف) دوچرخه من بخاطر اینچری اش [خراب شده است . ب) مومن همچون کوه است	۰/۵								
۵	در الفاظ ذیل - لفظ مرکب ناقص غیر تقيیدی را مشخص کنید. ایمان - برای - به کجا چنین شتابان - در اندرون - گل زیبا	۰/۲۵								
۶	با توجه به جمله [علی دیروز در شهر مشهد دو رکعت نماز مستحبی به جا آورد] به سؤالات زیر پاسخ دهد . الف) دو مفهوم جزئی و یک مفهوم کلی از جمله فوق استخراج کنید . ب) دو مفهوم از جمله فوق چنان انتخاب کنید که میان آنها یکی از نسب (عموم و خصوص من وجه) یا (عموم و خصوص مطلق) برقرار باشد .	۰/۷۵ ۰/۵								
۷	کلی ذاتی که افراد مختلف الحقیقه را شامل میشود و کلی عرضی که اختصاص به یک ماهیت دارد، در کدام گزینه است ؟ الف) انسان - کاتب برای انسان ب) انسان - بیمار برای انسان ج) حیوان - تولید مثل برای انسان د) حیوان - خندان برای انسان	۰/۲۵								
۸	جاهای خالی را با استفاده از مفاهیم کلیات خمس کامل کنید . الف) در مراتب انواع و اجناس ، لاک پشت ..... و جسم ..... است . ب) جوهر که ورای آن دیگر جنسی نیست ..... است .	۰/۵ ۰/۲۵								
۹	یک مثال برای (تعریف به اخص) طراحی کنید .	۰/۵								
۱۰	نوع قضایای زیر را مشخص کنید . (شخصیه - مهمله - طبیعی - محصوره - شرطی متصل - شرطی منفصل) الف) این جسم یا فلزی است یا چوبی ب) اروپایی ها بی عاطفه هستند . ج) شعر از غزل کلی تر است . د) ائمه معصومین (ع) دوازده نفر هستند .	۱								
۱۱	جدول زیر را کامل کنید .	۱								
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>متضاد قضیه</td> <td>نقیض قضیه</td> <td>عکس قضیه</td> <td>اصل قضیه</td> </tr> <tr> <td>-----</td> <td>-----</td> <td>-----</td> <td>هیچ انسان متعددی بی تفاوت نیست</td> </tr> </table>			متضاد قضیه	نقیض قضیه	عکس قضیه	اصل قضیه	-----	-----	-----	هیچ انسان متعددی بی تفاوت نیست
متضاد قضیه	نقیض قضیه	عکس قضیه	اصل قضیه							
-----	-----	-----	هیچ انسان متعددی بی تفاوت نیست							
۱۲	نوع استدلال را در هریک از قسمتهای زیر مشخص کنید . الف) انسان نیاز دارد ، فشارهای درونی خود را به نحوی آزاد کند ، زیرا انسان مانند یک دیگ بخار می ماند ، اگر بیش از حد به آن فشار آید ، سرانجام منفجر خواهد شد . ب) اگر چند جبهه از توت فرنگی های یک باغ درشت باشند سپس حکم کنیم که همه ی توت فرنگی های آن باغ درشت هستند .	۰/۲۵ ۰/۲۵								
« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »										

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی کشوری درس: فلسفه و منطق
تاریخ امتحان: ۱۶ / ۳ / ۱۳۸۵		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	

ردیف	سوالات	نمره
۱۳	استدلالاتی زیر را [به لحاظ مقدمه و نتیجه] به نحوی اصلاح کنید که منتج باشد . الف) اگر دانش آموزان تلاش کنند، موفق می شوند. دانش آموزان موفق می شوند؛ پس دانش آموزان تلاش می کنند . ب) اگر باران بیارد « گیاهان شاداب می شوند باران نیاریده پس گیاهان شاداب نشده اند . »	۰/۵
۱۴	ابتدا شکل قیاسهای زیر را مشخص کنید و سپس نتیجه آنها را بنویسید . الف) هر آهوئی دونده است . - هر آهوئی علف خوار است. ب) هر الف ب است - هیچ ج ب نیست پس ..... ج) هر انسانی حیوان است هر کاتبی انسان است پس	۱/۵
۱۵	الف) یک مثال برای قیاسی که عیب در ماده داشته باشد ، طراحی کنید . ب) کدام قضیه زیر بنای فکر انسان و نقطه ی اتکای همه علوم است ؟ ج) قضیه ی [زادگاه علی (ع) کعبه است جزء کدامیک از مواد قضا یا است ؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۶	مواد صناعات شعر ، سفسطه و برهان به ترتیب کدام است ؟ الف) مخیلات - مشبهات - یقینیات ب) مسلمات - مشهورات - مغربیات ج) مقبولات - مخیلات - مظنونات د) مخیلات - یقینیات - و همیات	(۰/۵)
۱۷	خوارج نهروان یا طرح شعار « لاحکم الا لله » و نفی حکمیت ، به کدام صنعت منطقی تمسک می جستند ؟ الف) جدل - استنتاج باطل از حق ب) سفسطه - استقراء ناقص ج) جدل - تعمیم ناروا د) سفسطه - استنتاج باطل از حق	(۰/۵)
سوالات فلسفه		
۱۸	اصل تبعیت همه موجودات را از قانون علّیت بایک مثال توضیح دهید .	۱
۱۹	مسئله ای که موجب پیوند فلسفه و جامعه شناسی می شود بحث ..... و ..... است .	۰/۵
۲۰	فلسفه اولی نام دیگری است بر ..... که پیرامون ..... بحث می کند .	۰/۵
۲۱	کدام مورد از مسائل فلسفه اولی نیست ؟ الف) علت و معلول ب) وحدت و کثرت ج) کمیت و کیفیت اشیاء د) هستی و چیستی	۰/۵
۲۲	اثرهای (منفی و مثبت) عقاید سوفسطائیان را بطور مختصر بیان کنید .	۱
۲۳	سقراط بهترین راه وصول به دانش درست و مطمئن را در چه می دانست ؟	۱
۲۴	سقراط سعادت شهر خود را در ..... می دانست و دانائترین آدمیان در پیام سروش دلفی ..... بود.	۰/۵
۲۵	با ذکر یک مثال توضیح دهید مرجع حقیقی کلیات از نظر افلاطون کجاست و چگونه به آن می توان رسید ؟	۱
۲۶	ابتدا ویژگی های معرفت حقیقی را از نظر افلاطون نوشته سپس بگویند چرا افلاطون ادراکات حسی را شایسته اعتنا نمی داند؟	۱
۲۷	جاهای خالی را کامل کنید . الف) در نظر ارسطو آنچه شدنی است ..... و آنچه بودنی است ..... نام دارد . ب) علتهای ..... و ..... علل بیرونی اشیاء می باشند. ج) دانه لوبیا برای گیاه لوبیا در حکم علت ..... است ؟ د) ارسطو علت فاعلی درونی را که مبدا حرکت و سکون در اجسام می باشد .... می نامد . ه) در نظر ارسطو ..... وجود بالقوه و مایه اولیه است که در اثر تغییر و تحول به ..... می رسد .	۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵
۲۰	جمع نمرات «موفق باشید»	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : فلسفه و منطق	رشته : ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی	
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۶ / ۳ / ۱۳۸۵
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
منطق		
۱	قسمت ج صحیح است (۰/۵)	۰/۵
۲	گزینه د - شرح شمسیه از قطب الدین رازی است (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	هر علم بدون استثناء با دو چیز سرو کار دارد، از یک طرف مفاهیمی در آن به کار می رود که باید به وسیله ی تعریف دقیق شناخته شوند (۰/۲۵) و از طرفی بر آن است که قضایایی را با استدلال به اثبات برساند دانش منطق قواعدنیل به این دو مقصود را در اختیار علوم گوناگون می گذارد. (۰/۲۵)	۰/۵
۴	الف) دلالت تضمن (۰/۲۵) ب) دلالت التزام (۰/۲۵)	۰/۵
۵	لفظ در اندرون (۰/۲۵) مرکب ناقص غیر تقییدی است.	۰/۲۵
۶	الف) مفاهیم جزئی : علی (۰/۲۵) مشهد (۰/۲۵) یکی از مفاهیم کلی (۰/۲۵) دیروز - شهر - دو رکعت - نماز مستحبی ، نماز زیارت ب) یکی از موارد زیر (۰/۵) شهر و مشهد - که نسبت عموم و خصوص مطلق است یا نماز و مستحب نسبت عموم و خصوص من وجه است.	۰/۷۵
۷	د) صحیح است (۰/۲۵)	۰/۲۵
۸	الف) لاک پشت نوع سافل یا نوع حقیقی یا نوع الانواع (۰/۲۵) و جسم نوع عالی (یا جنس بعید) (۰/۲۵) ب) جنس عالی یا جنس الاجناس (۰/۲۵)	۰/۷۵
۹	طراحی یک مثال مناسب برای تعریف به اخص (۰/۵)	۰/۵
۱۰	الف) شرطی منفصل (۰/۲۵) ب) مهمله (۰/۲۵) ج) طبیعیه (۰/۲۵) د) شخصیه (۰/۲۵)	۱
۱۱	عکس قضیه : هیچ بی تفاوتی انسان متعهد نیست. (۰/۲۵) نقیض : بعضی انسان متعهد بی تفاوت است (۰/۵) متضاد : هر انسان متعهدی بی تفاوت است (۰/۲۵)	۱
۱۲	الف) تمثیل (۰/۲۵) ب) استقراء ناقص (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	استدلالاتها به صورت وضع مقدم و یا رفع تالی آورده شود. (هر مورد ۰/۲۵)	۰/۵
۱۴	الف) شکل سوم (۰/۲۵) پس بعضی دونده ها علف خوار هستند (۰/۲۵) ب) شکل دوم (۰/۲۵) پس هیچ الف ج نیست. (۰/۲۵) ج) شکل چهارم (۰/۲۵) بعضی حیواناتها کاتبند. (۰/۲۵)	۱/۵
۱۵	الف) طراحی مثال مناسب که عیب در ماده داشته باشد. (یعنی یکی از مقدمات آن کاذب باشد) (۰/۲۵) ب) قضیه ی النقیضان لا یجتمعان (۰/۲۵) یا ام القضا یا اول الاوائل ج) جزء مواد متواترات است. (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۶	گزینه الف) صحیح است. (۰/۵)	۰/۵
۱۷	د) صحیح است. (۰/۵)	۰/۵
« ادامه ی راهنمای تصحیح در صفحه ی دوم »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : فلسفه و منطق	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۶ / ۳ / ۱۳۸۵
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

فلسفه

۱۸	مثلاً دور شدن یا نزدیک شدن چشمه صوت به شنونده علت تغییر طول موج صوت است یا ذکر مثال علمی دیگر (۰/۵) این قانون بیان علیت چیزی نسبت به چیز دیگر است در همه علوم برای بیان قوانین از مفاهیم علت و معلول استفاده می شود. (۰/۵)	۱
۱۹	اصالت فرد و اصالت جامعه (۰/۲۵) انسان و پایگاه طبقاتی او (۰/۲۵)	۰/۵
۲۰	مابعدالطبیعه (۰/۲۵) یا هستی شناسی احکام مطلق وجود (۰/۲۵) یا هستی از آن جهت که وجود دارد	۰/۵
۲۱	قسمت (ج) صحیح است (۰/۵)	۰/۵
۲۲	اثرهای منفی : مبانی علم و حقیقت را متزلزل کردند - موجی از ناباوری و شکاکیت را در فضای روزگار خویش منتشر کردند - امکان دست یابی به معرفت راستین و اخلاق متعالی انسانی را با خطر جدی مواجه ساختند. دو مورد کافی است و هر مورد ۰/۲۵ اثرهای مثبت : روشن آنها در تاریخ فلسفه بسیار موثر بوده است آنها بحثهای استدلالی را گسترش دادند (۰/۲۵) و همین زمینه ای فراهم کرد تا فن منطق مورد توجه اندیشمندان قرار گیرد. (۰/۲۵)	۱
۲۳	رسیدن به تعاریف اشیاء (۰/۵) سقراط می گفت هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و اگر به تعاریف اشیاء برسیم به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده ایم. از این رو سقراط سعی می کرد تا به تعریف اموری چون شجاعت ، دوستی و فضیلت بپردازد. (۰/۵)	۱
۲۴	خدمت وی به مردم به پیروی از فرمان خدا (۰/۲۵) - کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی داند. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۵	به عنوان مثال تصور کلی « اشاره به یک مثال انسان دارد که در عالم مثل قرار داشته و یا به عبارت دیگر همه انسانها از مثال انسان بهره مند هستند یا ذکر مثال مناسب دیگر (۰/۲۵) یعنی از دید افلاطون همه تصورات کلی از قبیل عدالت و زیبایی ... دارای مرجع حقیقی هستند که آنها را باید در عالم مثل سراغ گرفت (۰/۵) و تنها با سیر عقلانی می توان آنها را ادراک کرد (۰/۲۵)	۱
۲۶	خطا ناپذیر بودن (۰/۲۵) به امور پایدار تعلق داشتن (۰/۲۵) بنظر وی حواس ما از یک سو ، پیوسته در معرض خطا و لغزش واقع هستند . (۰/۲۵) و از سوی دیگر با اموری سرو کار دارند که نمی توان ثبات و پایداری را در آنها سراغ گرفت (۰/۲۵) به همین سبب افلاطون ادراک را شایسته اعتنا نمی دانست .	۱
۲۷	الف) ماده (۰/۲۵) صورت (۰/۲۵) ب) فاعلی (۰/۲۵) - غایی (۰/۲۵) ج) علت مادی (۰/۲۵) د) طبیعت جسم (۰/۲۵) ه) ماده یا هیولا (۰/۲۵) فعلیت (۰/۲۵)	۲
	جمع نمره	۲۰